

Brussel, 15 juni 2018
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0247 (COD)**

**10184/18
ADD 1**

**ELARG 38
COWEB 92
CFSP/PESC 578
RELEX 563
FIN 474
CADREFIN 117
CODEC 1091
POLGEN 98**

VOORSTEL

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	14 juni 2018
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
Nr. Comdoc.:	COM(2018) 465 final - Annexes 1 to 4
Betreft:	BIJLAGEN bij het voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2018) 465 final - Annexes 1 to 4.

Bijlage: COM(2018) 465 final - Annexes 1 to 4

Brussel, 14.6.2018
COM(2018) 465 final

ANNEXES 1 to 4

BIJLAGEN

bij

het voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)

BIJLAGE I

Albanië
Bosnië en Herzegovina
IJsland
Kosovo*
Montenegro
Servië
Turkije
Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

* Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

BIJLAGE II

Prioritaire thema's voor steun

De steun kan, naar gelang van het geval, betrekking hebben op de onderstaande prioritaire thema's.

- (a) **Het tot stand brengen en vanaf het prille begin bevorderen van het goed functioneren van de instellingen die nodig zijn voor een goed werkende rechtsstaat.** Het optreden op dit gebied beoogt: het tot stand brengen van onafhankelijke, verantwoordingsplichtige en efficiënte rechtssystemen, met onder meer transparante en op verdienste gebaseerde systemen voor aanwerving, beoordeling en promotie en doeltreffende disciplinaire procedures bij gevallen van vergrijp, en de bevordering van justitiële samenwerking; het tot stand brengen van solide grensbewakingssystemen, het beheer van migratiestromen en asielverlening aan wie in nood verkeert; het ontwikkelen van doeltreffende middelen ter voorkoming en bestrijding van georganiseerde criminaliteit, mensenhandel, smokkel van migranten, witwaspraktijken/financiering van terrorisme en corruptie; het bevorderen en beschermen van de rechten van de mens, van de rechten van personen die tot minderheden behoren — waaronder Roma, lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen — en van de fundamentele vrijheden, waaronder mediavrijheid en gegevensbescherming.
- (b) **Hervorming van overheidsdiensten conform de beginselen van openbaar bestuur.** Het optreden beoogt: het versterken van de kaders voor de hervorming van het openbaar bestuur; het verbeteren van de strategische planning en het ontwikkelen van inclusief en empirisch onderbouwd beleid en wetgeving; het bevorderen van de professionalisering en de depolitisering van het overheidsapparaat door het verankeren van meritocratische beginselen; het bevorderen van transparantie en verantwoordingsplicht; het verbeteren van de kwaliteit van diensten en van de verlening van diensten, onder meer door middel van adequate administratieve procedures en op de burger gerichte e-overheidsdiensten; het versterken van het beheer van de overheidsfinanciën en de productie van betrouwbare statistieken.
- (c) **Het versterken van de economische governance.** Het optreden beoogt het ondersteunen van de deelname aan programma's voor economische hervorming en het bevorderen van systematische samenwerking met internationale financiële instellingen met betrekking tot de fundamentele aspecten van economisch beleid. Het versterken van het vermogen om de macro-economische stabiliteit te vergroten en het ondersteunen van het streven naar een functionerende markteconomie die in staat is het hoofd te bieden aan de concurrentiedruk en de marktkrachten binnen de Unie.
- (d) **Het versterken van de capaciteit van de Unie en haar partners voor het voorkomen van conflicten, het opbouwen van vrede en het aanpakken van pre- en postcrisissituaties,** onder meer door middel van vroegtijdige waarschuwing en conflictbewuste risicoanalyse; het bevorderen van netwerkvorming tussen personen, verzoening, vredesopbouw en vertrouwenwekkende maatregelen; het ondersteunen van capaciteitsopbouw ter bevordering van acties op het gebied van veiligheid en ontwikkeling (CBSD).
- (e) **Het versterken van de capaciteit van de organisaties van het maatschappelijk middenveld** en van de sociale partners, waaronder verenigingen van beroepsbeoefenaren, in de in bijlage I vermelde begunstigden en het aanmoedigen van netwerkvorming op alle niveaus tussen in de Unie gevestigde organisaties en de

organisaties van de in bijlage I vermelde begunstigden, met het oog op een daadwerkelijke dialoog tussen publieke en private actoren.

- (f) **Het bevorderen van de afstemming van de regels**, normen, beleidsmaatregelen en praktijken **van de partnerlanden** op die van de Unie, met inbegrip van staatssteunregels.
- (g) **Het versterken van de toegang tot en de kwaliteit van onderwijs, opleiding en een leven lang leren op alle niveaus en het ondersteunen van de cultuursector en de creatieve sectoren.** Het optreden op dit gebied beoogt: het bevorderen van gelijke toegang tot kwalitatief hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvangdiensten, lager en secundair onderwijs en het verbeteren van het aanbod van basisvaardigheden; het verhogen van het opleidingsniveau; het terugdringen van vroegtijdige schoolverlating en het versterken van de opleiding van leerkrachten; het ontwikkelen van stelsels voor beroepsonderwijs en -opleiding (VET) en het bevorderen van werkgerelateerde opleidingen om de overgang naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken; het verbeteren van de kwaliteit en de relevantie van het hoger onderwijs; het stimuleren van alumni-activiteiten; het verruimen van de toegang tot een leven lang leren, en het ondersteunen van investeringen in de onderwijs- en opleidingsinfrastructuur, met name om territoriale verschillen te beperken en niet-gesegregeerd onderwijs te bevorderen, onder meer door het gebruik van digitale technologieën.
- (h) **Het bevorderen van kwalitatief hoogstaande werkgelegenheid en toegang tot de arbeidsmarkt.** Het optreden op dit gebied beoogt: het aanpakken van hoge werkloosheid en inactiviteit door duurzame integratie op de arbeidsmarkt te ondersteunen, met name van jongeren (in het bijzonder jongeren die niet werken en geen school of opleiding volgen (NEET)), vrouwen, langdurig werklozen en alle ondervertegenwoordigde groepen. De maatregelen stimuleren het creëren van banen van hoge kwaliteit en ondersteunen de doeltreffende handhaving van arbeidsvoorschriften en -normen op het gehele grondgebied. Andere belangrijke gebieden waarop maatregelen worden genomen betreffen het ondersteunen van gendergelijkheid; het bevorderen van inzetbaarheid en productiviteit; het aanpassen van werknemers en ondernemingen aan veranderingen; het tot stand brengen van een duurzame sociale dialoog, en het moderniseren en versterken van de arbeidsmarktinstellingen, zoals openbare arbeidsvoorzieningsdiensten en arbeidsinspectiediensten.
- (i) **Het bevorderen van sociale bescherming en integratie en het bestrijden van armoede.** Het optreden op dit gebied beoogt het moderniseren van socialebeschermingsstelsels om te voorzien in een doeltreffende, efficiënte en adequate bescherming in alle levensfasen; het stimuleren van sociale inclusie; het bevorderen van gelijke kansen, en het aanpakken van ongelijkheden en armoede. Het optreden op dit gebied beoogt ook: het integreren van gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma; het bestrijden van discriminatie op basis van geslacht, raciale of etnische herkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid; het verbeteren van de toegang tot betaalbare, duurzame en kwalitatief hoogwaardige diensten zoals voor- en vroegschoolse educatie en opvang, huisvesting, gezondheidszorg en essentiële sociale diensten en langdurige zorg, onder meer door de modernisering van de systemen voor sociale bescherming.
- (j) **Het bevorderen van slim, duurzaam, inclusief en veilig vervoer en het elimineren van knelpunten in essentiële netwerkinfrastructuren**, door middel van

investerings in projecten met een hoge toegevoegde waarde voor de EU. De investeringen moeten worden geprioriteerd op basis van hun relevantie voor TEN-T-verbindingen met de EU, hun bijdrage tot duurzame mobiliteit, lagere emissies, milieu-impact, veilige mobiliteit, in synergie met de hervormingen die worden gestimuleerd door het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap.

- (k) **Het verbeteren van het klimaat voor de private sector en van het concurrentievermogen van ondernemingen**, met inbegrip van slimme specialisatie, als essentiële stimulansen voor groei, het creëren van werkgelegenheid en cohesie. Er zal prioriteit worden gegeven aan projecten die leiden tot een beter ondernemingsklimaat.
- (l) **Het verbeteren van de toegang tot digitale technologieën en diensten en het versterken van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie**, door te investeren in digitale connectiviteit, vertrouwen in digitale techniek en digitale beveiliging, digitale vaardigheden en ondernemerschap, onderzoeksinfrastructuur en een gunstig klimaat, en het bevorderen van netwerkvorming en samenwerking.
- (m) **Het bijdragen tot de veiligheid en de zekerheid van de voedselvoorziening** en het behoud van gediversifieerde en levensvatbare landbouwsystemen in levendige dorpsgemeenschappen en op het platteland.
- (n) **Het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het milieu**; het aanpakken van de aantasting van het milieu en van biodiversiteitsverlies; het bevorderen van het behoud en het duurzame beheer van terrestrische en mariene ecosystemen en hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen; het bevorderen van het efficiënte gebruik van hulpbronnen en van duurzame consumptie en productie; het ondersteunen van de overgang naar een groene en circulaire economie; het bijdragen tot de vermindering van broeikasgasemissies; het vergroten van de bestendigheid tegen klimaatverandering, en het bevorderen van governance en voorlichting met betrekking tot klimaatmaatregelen en energie-efficiëntie. Met IPA III wordt beleid bevorderd ter ondersteuning van de overgang naar een hulpmiddelen efficiënte, veilige en duurzame koolstofarme economie en ter versterking van rampbestendigheid en van ramppreventie, -paraatheid en -respons. IPA III bevordert ook een hoog niveau van nucleaire veiligheid, stralingsbescherming en de toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles op kernmateriaal in derde landen, alsmede de vaststelling van kaders en methoden voor de toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles op kernmateriaal.
- (o) **Het bevorderen van de strengste nucleaire veiligheidsnormen**, met inbegrip van een nucleaire veiligheidscultuur, paraatheid bij noodsituaties, een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, een verantwoorde en veilige ontmanteling en sanering van voormalige nucleaire terreinen en installaties; stralingsbescherming en de boekhouding van en de controle op kernmateriaal.
- (p) **Meer mogelijkheden voor de agro-voedingssector en de visserijsector** om het hoofd te bieden aan de concurrentiedruk en aan de marktkrachten en om zich geleidelijk aan de voorschriften en normen van de Unie aan te passen, onder inachtneming van economische, maatschappelijke en ecologische doelstellingen in het kader van een evenwichtige territoriale ontwikkeling van plattelands- en kustgebieden.

BIJLAGE III

Prioritaire thema's voor steun voor grensoverschrijdende samenwerking

De steun voor grensoverschrijdende samenwerking kan, naar gelang van het geval, betrekking hebben op de onderstaande prioritaire thema's.

- (a) Het bevorderen van de werkgelegenheid, arbeidsmobiliteit en maatschappelijke en culturele inclusie op grensoverschrijdend niveau, onder meer door integratie van grensoverschrijdende arbeidsmarkten, met inbegrip van grensoverschrijdende mobiliteit; gezamenlijke plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven; voorlichtings- en adviesdiensten en gemeenschappelijke opleiding; gendergelijkheid; gelijke kansen; integratie van immigrantengemeenschappen en kwetsbare groepen; investeringen in openbare arbeidsvoorzieningsdiensten, en steun voor investeringen in de volksgezondheid en sociale diensten.
- (b) Het beschermen van het milieu en het bevorderen van de aanpassing aan en de beperking van de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer, onder meer door: gezamenlijke acties ten behoeve van de bescherming van het milieu; het bevorderen van een duurzaam gebruik van de natuurlijke hulpbronnen, een gecoördineerde maritieme ruimtelijke ordening, een efficiënt gebruik van de middelen en een circulaire economie, hernieuwbare energiebronnen en de overgang naar een veilige, duurzame, koolstofarme en groene economie; het bevorderen van investeringen om het hoofd te kunnen bieden aan specifieke risico's, om te zorgen voor rampbestendigheid en ramppreventie, -paraatheid en -respons.
- (c) Het bevorderen van duurzaam vervoer en het verbeteren van de openbare infrastructuur, onder meer door het isolement te doorbreken door een verbeterde toegang tot vervoer, digitale netwerken en diensten, en het investeren in grensoverschrijdende systemen en faciliteiten voor water, afval en energie.
- (d) Het bevorderen van de digitale economie en samenleving, onder meer door de invoering van digitale connectiviteit, de ontwikkeling van e-overheidsdiensten, digitaal vertrouwen en digitale beveiliging, en digitale vaardigheden en ondernemerschap.
- (e) Het stimuleren van toerisme en het onder de aandacht brengen van cultureel en natuurlijk erfgoed.
- (f) Het investeren in de jeugd, in onderwijs en vaardigheden onder meer door middel van het ontwikkelen en implementeren van gemeenschappelijk onderwijs, beroepsopleiding, opleidingsprogramma's en infrastructuur ten behoeve van gezamenlijke jongerenactiviteiten.
- (g) Het bevorderen van plaatselijke en regionale governance alsmede het versterken van de capaciteit van plaatselijke en regionale autoriteiten op het gebied van planning en administratie.
- (h) Het versterken van het concurrentievermogen, het ondernemingsklimaat en de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen, handel en investeringen, onder meer door het bevorderen en ondersteunen van ondernemerschap, in het

bijzonder in kleine en middelgrote ondernemingen; het ontwikkelen van plaatselijke grensoverschrijdende markten en internationalisering.

- (i) Het versterken van onderzoek, technologische ontwikkeling, innovatie en digitale technologieën, onder meer door het bevorderen van het delen van personele middelen en faciliteiten voor onderzoek en technologische ontwikkeling.

BIJLAGE IV

Lijst van kernprestatie-indicatoren

De onderstaande lijst van kernprestatie-indicatoren is een hulpmiddel voor het meten van de bijdrage van de Unie aan de verwezenlijking van haar specifieke doelstellingen.

1. Samengestelde indicator¹ betreffende de paraatheid van uitbreidingslanden met betrekking tot de fundamentele aspecten van de politieke toetredingscriteria (waaronder democratie, rechtsstaat - rechterlijke macht, bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad - en mensenrechten) (bron: Europese Commissie).
2. Paraatheid van uitbreidingslanden met betrekking tot de hervorming van het openbaar bestuur (bron: Europese Commissie).
3. Samengestelde indicator betreffende de paraatheid van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten met betrekking tot het EU-acquis (bron: Europese Commissie).
4. Samengestelde indicator betreffende de paraatheid van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten voor de fundamentele aspecten van de economische criteria (functionerende markteconomie en concurrentievermogen) (bron: Europese Commissie).
5. Overheidsuitgaven voor sociale zekerheid (als percentage van het bbp) (bron: IAO) of arbeidsparticipatie (bron: nationale statistieken).
6. Digitale kloof tussen de begunstigden en het EU-gemiddelde (bron: Europese Commissie, DESI-index).
7. Score voor de afstand tot het optimum ('Doing Business') (bron: WB).
8. Energie-intensiteit gemeten in termen van primaire energie en bbp (bron: Eurostat).
9. Verminderde of vermeden uitstoot van broeikasgassen (kiloton CO₂-eq.) met EU-steun.
10. Aantal programma's voor grensoverschrijdende samenwerking tussen IPA-begunstigden en IPA/EU-lidstaten (bron: Europese Commissie).

De indicatoren worden, waar relevant, uitgesplitst naar geslacht.

¹ De drie samengestelde indicatoren worden door de Europese Commissie ontwikkeld op grond van de uitbreidingsverslagen, die ook zijn gebaseerd op meerdere onafhankelijke bronnen.